

Αγ. Ιωάννης ο Χρυσόστομος

Τίποτα πιο γλυκό από την προσευχή

Αυτή είναι η πιο καλή μέθοδος, και ο πιο εύκολος δρόμος προς την αρετή, να μη βλέπεις μόνο τους κόπους, αλλά μαζί με τους κόπους να βλέπεις και τα έπαθλα, κι αυτά όχι μόνο τους και ανεξάρτητα. Όταν λοιπόν πρόκειται να δώσεις ελεημοσύνη, μην υπολογίζεις τα χρήματα που θα δαπανήσεις, αλλά την αγιωσύνη που θα συλλέξεις· «Σκόρπισε, έδωσε στους φτωχούς· η αγιωσύνη του μένει για πάντα» (Ψαλμ. 111, 9)· μη βλέπεις τον πλούτο που αδειάζει, αλλά κοίτα το θησαυρό που αυξάνεται. Αν νηστεύεις, μην υπολογίζεις την κακοπάθεια που φέρνει η νηστεία, αλλά την άνεση που φέρνει η κακοπάθεια. Αν αγρυπνήσεις στην προσευχή, να σκέφτεσαι όχι την ταλαιπωρία που προκαλεί η αγρυπνία, αλλά το θάρρος στο Θεό που χαρίζει η προσευχή. Έτσι κάνουν και οι μισθοφόροι στρατιώτες· κοιτάζουν όχι τα τραύματα αλλά τις αμοιβές, όχι τις σφαγές αλλά τις νίκες, όχι τους νεκρούς που πέφτουν αλλά τους νικητές που στεφανώνονται. Έτσι και οι καπετάνιοι εμπρός στα κύματα κοιτάζουν τα λιμάνια, εμπρός στα ναυάγια τα κέρδη, εμπρός στις περιπέτειες της θάλασσας τα μετά το ταξίδι καλά.

Αναλογίσου πόσο μεγάλο είναι μέσα στη βαθιά νύχτα, ενώ κοιμούνται όλοι οι άνθρωποι και τα θηρία και τα ζώα, ενώ επικρατεί βαθύτατη ησυχία, μονάχα εσύ να σηκωθείς και με θάρρος να συνομιλείς με τον Κύριο που δεσπόζει σε όλα. Αλλά είναι γλυκός ο ύπνος; Τίποτα δεν είναι πιο γλυκό από την προσευχή. Αν συνομιλήσεις ιδιαιτέρως μαζί του, πολλά θα καταφέρεις, γιατί κανείς δε θα σε ενοχλεί μήτε θα σε αποσπά από τη δέηση· έχεις (τότε) και την ώρα σύμμαχο στο να πετύχεις αυτά που θέλεις. Αλλά στριφογυρίζεις ξαπλωμένος πάνω σε μαλακό στρώμα, και βαριέσαι να σηκωθείς; Σκέψου τους σημερινούς μάρτυρες, που είναι ξαπλωμένοι πάνω σε σιδερένια σχάρα και δεν έχουν από κάτω στρώμα αλλά κάρβουνα στρωμένα. Εδώ θέλω να τελειώσω την ομιλία, ώστε να φύγετε έχοντας πρόσφατη και νωπή την ανάμνηση της σχάρας και αυτή να θυμάστε και τη νύχτα και την ημέρα. Και αν μας κρατούν μύρια δεσμά, θα μπορέσουμε όλα εύκολα να τα σπάσουμε και να σηκωθούμε για προσευχή, έχοντας στο νου μας πάντα αυτή τη σχάρα. Και όχι μόνο εκείνη τη σχάρα, αλλά και τις άλλες τιμωρίες των μαρτύρων να ζωγραφίζουμε στον πίνακα

της καρδιάς μας.

Η δύναμη της Μυστικής Προσευχής

Διότι αυτό είναι κυρίως προσευχή, όταν ανεβαίνουν οι κραυγές προς το Θεό από το εσωτερικό της ψυχής. Και αυτό είναι γνώρισμα της βασανισμένης ψυχής, το να εκδηλώνει την προσευχή της με την προθυμία του νου και όχι με τον τόνο της φωνής.

Έτσι προσευχόταν και ο Μωυσής. Γι' αυτό και, ενώ δεν έλεγε τίποτε με τα χείλη του, ο Θεός του είπε: «τι φωνάζεις προς εμένα;». Διότι οι άνθρωποι ακούν μόνο τη φωνή αυτή που βγαίνει από το στόμα, ο Θεός όμως πριν απ' αυτήν ακούει τους ανθρώπους που κράζουν εσωτερικά. Συνεπώς είναι δυνατόν και χωρίς να φωνάζουμε, να εισακουόμαστε από το Θεό, και είναι επίσης δυνατό να προσευχόμαστε κατά νου με πολλή προσοχή ακόμη και όταν βαδίζουμε στην αγορά. Αλλά και όταν βρισκόμαστε μαζί με τους φίλους μας και ό,τι κι αν κάνουμε, μπορούμε με πολύ δυνατή φωνή να καλούμε το Θεό, με την εσωτερική φωνή εννοώ, και να μη τη φανερώσουμε σε κανένα από τους παρόντες.

(Ιωάννου Χρυσοστόμου, Περί Άννης λόγος Β', Άπαντα Αγίων Πατέρων, τ. 31)

Αίτια της υπερηφανίας

Ας μην υπερηφανευόμαστε καθόλου. Διότι, αν αυτός, που είναι Θεός και Κύριος και Υιός του Θεού, δεν αρνήθηκε να λάβει μορφή δούλου, πολύ περισσότερο πρέπει εμείς να κάνουμε τα πάντα, έστω κι αν είναι ταπεινά. Πες μου, λοιπόν, άνθρωπε, από πού υπερηφανεύεσαι; Από τα βιοτικά; Αλλά αυτά φεύγουν πριν ακόμη φανούν. Μήπως από τα πνευματικά; Αλλά ένα και μοναδικό κατόρθωμα πνευματικό υπάρχει, το να μην υπερηφανεύεσαι. Γιατί, λοιπόν, υπερηφανεύεσαι; Επειδή κατορθώνεις κάτι; Άκουσε τι λέει ο Χριστός: «Όταν κάνετε ό,τι έχετε διαταχθεί να κάνετε, τότε να λέτε ότι είμαστε άχρηστοι δούλοι» (Λουκ. 17, 10). Μήπως υπερηφανεύεσαι και για τον πλούτο; Γιατί; Δεν άκουσες ότι γυμνοί ήρθαμε στη ζωή και γυμνοί θα φύγουμε; (πρβλ. Ιώβ 1, 21). Μάλλον δε βλέπεις αυτούς, που ήρθαν πριν από σένα, ότι έφυγαν γυμνοί και έρημοι; Ποιος υπερηφανεύεται έχοντας τα ξένα; Διότι, όσοι θέλουν να τα χρησιμοποιούν μόνο για δική τους απόλαυση, τα χάνουν και χωρίς τη θέλησή τους, και πολλές φορές, βέβαια, πριν από το θάνατο, κατά το θάνατο, όμως, οπωσδήποτε.

Αγ. Ιωάννης ο Χρυσόστομος

Πηγή: <http://orthodoksi-pisti00.blogspot.com/>